

OLIV TA'LIMDA INNOVATSION PEDAGOGIK TEXNALOGIYALARDAN FOYDALANISH USULLARINING SAMARADORLIGI OSHIRISH.

Raxmonova Soxiba Avazovna

Navoiy viloyat, Navoiy shahar 2-maktab o'qituvchisi

Roziqova Xurshida Malikovna

Buxoro viloyat, G'ijduvon tuman 25-maktab o'qituvchisi

Annotatsiya: Dunyoning barcha davlatlarida o'rta maxsus ta'lim muassasalaridan keyin, har bir davlat oliy ta'lim muassasalarida yoshlarning o'z kasbining yetuk mutaxassisleri bo'lib yetishishlari, ularning siyosiy, ma'naviy, iqtisodiy va ma'rifiy dunyoqarashining shakllanishi uchun qator izlanishlar olib borimoqda. Mazkur maqolada ta'limda innovatsion pedagogic texnologiyalardan foydalanishning mohiyati va ta'lim sifatini oshirishdagi o'rni, hamda ahamiyati yoritib berilgan.

Kalit so'zlar: innovatsiya, innovatsion yondashuv, ta'lim sifati, IT mutaxassisligi, pedagogic texnologiya, internatsionallashtirish.

Mamlakatimizning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishini jadallashtirish va uning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda ta'lim tizimining o'rni beqiyosdir. Dunyoda ta'lim tizimida ro'y berayotgan ta'limning internatsionallashtirish, talabalarning xalqaro mobilligi, ta'lim dasturining tez o'zgaruvchanligi kabi global tendensiyalar qatoriga ta'lim sifatini ta'minlash masalasi alohida ahamiyat kasb etib bormoqda. Bu borada prezidentimiz Sh.M>Mirziyoyevning pedagogic nazariyada bolalarni o'qitish va tarbiyalash haqida umumiy qonun-qoidalar, tamoyillar, umumlashtirilgan metodik g'oyalar bayon etiladi, talabalarning yosh va xususiyatlarini inobatga olish ta'kidlanadi.¹

Zamonaviy ijtimoiy-iqtisodiy sharoitlar, hamda bo'lajak mutaxassislarining ma'naviy-axloqiy, intellectual va kasbiy salohiyatiga nisbatan qo'yilayotgan yuqori talablar ta'lim muassasalarida oldiga xalqaro talablarga javob bera oladigan sifatli kadrlar tayyorlash vazifasini qo'ymoqda. Bu vazifalarni bajarish yo'lida esa ta'limda innovatsion pedagogic texnologiyalardan foydalanish talab etiladi. Ammo ta'limda zamonaviy tendensiyalarni, ayniqsa rivojlangan xorijiy mamlakatlardagi ta'lim tizimida foydalanayotgan innovatsion pedagogic texnologiyalarni isloh qilishning zamonaviy tajribalari nisbatan sekin o'zlashtirilmoqda.

¹ Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. "O'zbekiston" NMIU, 2017

Innovatsion ta'lim (ingl."innovatsion) yangilik kiritish ,ixtiro ta'lim oluvchida yangi g'oya ,me'yor,qoidalarni yaratish,o'zga shaxslar tomonidan yaratilgan ilg'or g'oyalar,me'yor qoidalarni tabiiy qabul qilishga oid sifatlar, mamlakatlarni shakllantirish imkoniyatini yaratadigan ta'lim.²

Innovatsion ta'lim jarayonida qo'llaniladigan texnologiyalar innovatsion ta'lim texnologiyalari yoki ta'lim innovatsiyalari deb yuritiladi.

O'qituvchi darsni tashkil etar ekan innovatsion texnologiyalarga asoslanib darsni tashkil etar ekan,turli texnik vositalardan ham (kompyuter,proyektor,electron doska va hokazo) foydalanishi, interfaol metodlar asosida dars o'tishi ham mumkin.O'qituvchi faoliyatida innovatsiyalar qancha ko'p bo'lsa,mazmun ham shunchalik ortadi.Innovatsion texnologiyalardan asosiy maqsad o'qituvchi va talaba mushtarakligiga erishish,talabalarni ta'limga bo'lgan munosabatini mustahkamlash,o'rganilgan bilimlarni ijtimoiy sharoitlarda qo'llay olish ko'nikmasiga ega bo'lish,axborot kommunikatsion texnologiyalar va didaktik materiallarni mavzu bilan uyg'unlashtirish kabilarni keltirish mumkin.

O'zbekiston Respublikasi hukumati tomonida oliy ta'lim sohasi bo'yicha o'rta qo'yilayotgan vazifalarni bajarish ko'p jihatdan o'qituvchi shaxsiga sig'inish bog'liq.³

Oliy ta'limni 2003-yilgacha rivojlantirish bo'yicha konsepsiyasida mamlakatimiz oliy ta'lim muassasalarini xalqaro mingtalik ta'lim muassasalari safiga kiritish maqsad qilingan.Ammo innovatsion pedagogic texnologiyalarning xalqaro tajribasini o'rganish va ularni tadbiiq etish nisbatan sekin amalga oshirilmoqda.

Oliy ta'lim muassasalarida ham maqsadni ushbu dargoh tayyorlagan mutaxassislar karyerasidagi yutuqlari va yuqori talabga ega yetuk kadr bo'lganligi bilan bog'lash kerak deb hisoblaymiz.Chunki har qanday faoliyatning sifatli amalga oshirilganligi uning natijasida aks etadi.Ta'lim jarayonining sifatli amalga oshirilishida o'qitishni innovatsion pedagogic texnologiyalar orqali amalga oshirishning o'zni beqiyosdir.

OTMLardagi muayyan yo'nalishdagi mutaxassisini tayyorlashda shunday sifatli,amaliyot bilan bog'liq bo'lgan holdagi ta'lim berish kerakki bitiruvchilar ishga kirish jarayonida yana ishga kirish jarayonida yana qo'shimcha kurslarga borishiga hojat qolmasin.Zamonaviy axborot texnologiyalarining vositalari takomillashib va rivojlanib borayotgan hozirgi sharoitda Oliy o'quv muassasasida tehsil olayotgan har qanday sohada faoliyat ko'rsatuvchilar,talabalarning zarur axborotlarini Internet tizimidan mustaqil ravishda topa olishi,muammolarini to'la va to'g'ri hal qila olishidagi muhim sharoitlardan biriga aylanib bormoqda.⁴

² N.A.Muslimov "Innovatsion ta'lim texnologiyalari va pedagogic kompetentlik" o'quv-uslubiy qo'llanma.

³ Mirziyoyev Sh.M.Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz."O'zbekiston"NMIU, 2017

⁴ Karimov.I.A. Yuksak ma'naviyat-yengilmas kuch.Toshkent,"Ma'naviyat",- 2003

Хулоса қилиб айтиш керакки, о'қув муассасаларда фаолият юритайотган профессор –о'қитувчилар аynиқса информатика о'қитувчилари, ҳамда о'қув муассаса талабалари орасида қизиқиш катта бо'лган талабалар биргаликда о'қув муассасанинг сайтини yaratиш, мазму нини yaratиш мазмунини янгилаб боришда муҳим иштирокчилар ҳисобланадилар. Таҷрибалар шунини кўрсатадики, ҳозирги замон фан ва техника тараққийоти о'қитувчининг иждоқор бо'лишини, о'з фанини инновацион yондашув асосида о'қитишни ,интерактив усул ва vosиталардан unумли fойдаланиши, fanning муҳим муаммолари yuzасидан erkin fikr yurita olishi, fan yutuqlarini талабаларга yetkaza olishi va nihoyat талабаларни ҳам иждоқий fikrlashga , tadqiqot ishlariga o'rgata olishini italab қилади. Shu sabab о'қитувчи eng avvalo axborot texnologiyalari malakalarini egallashi zarur.